

ЗАКОН О ШТРАЈКУ

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се поступак организованог прекида рада у коме радници могу остварити заштиту професионалних, економских и социјалних права.

(2) Штрајк је организовани прекид рада, који се може организовати у предузећу, установи и код другог правног и физичког лица (у даљем тексту: послодавац).

(3) Штрајк се може организовати у грани или дјелатности или као генерални штрајк за територију Републике Српске (у даљем тексту: Република).

(4) Штрајк се може организовати и као штрајк упозорења, који може трајати најдуже један сат.

Члан 2.

(1) Радници слободно одлучују о учешћу у штрајку.

(2) Послодавац не може да спречава раднике да организују штрајк и учествују у њему, нити да употребљава пријетње и принуде ради окончања штрајка, као и да по основу неучествовања у штрајку омогући већу плату или друге повољније услове рада за раднике који не учествују у штрајку.

Члан 3.

Право на штрајк радника у гранама или дјелатностима од општег интереса може се остварити под посебним условима прописаним овим законом.

Члан 4.

(1) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења код послодавца, доноси надлежни орган репрезентативног већинског синдиката или више од половине запослених код тог послодавца.

(2) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења код послодавца може донијети надлежни орган и другог синдиката, који подржи више од половине запослених код тог послодавца.

(3) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења у грани или дјелатности доноси надлежни орган репрезентативног већинског синдиката за ту грану или дјелатност.

(4) Одлуку о ступању у генерални штрајк или штрајк упозорења доноси надлежни орган репрезентативног већинског синдиката Републике.

Члан 5.

(1) Одлуком о ступању у штрајк утврђују се:

- а) захтјеви радника,
- б) вријеме почетка штрајка,
- в) мјесто одржавања штрајка,
- г) начин на који се води штрајк и

д) састав штрајкачког одбора који заступа интересе радника и у њихово име води штрајк.

(2) Ако се штрајк испољава окупљањем радника, мјесто окупљања учесника у штрајку не може бити ван радне средине послодавца.

Члан 6.

(1) Штрајкачки одбор дужан је да штрајк најави послодавцу, достављањем писане одлуке о ступању у штрајк, најкасније седам дана прије дана одређеног за почетак штрајка, односно 24 часа прије почетка штрајка упозорења, ако овим законом није утврђен други рок.

(2) Одлука о ступању у штрајк радника у грани или дјелатности доставља се репрезентативном већинском удружењу послодаваца у тој грани или дјелатности.

(3) Одлука о ступању у генерални штрајк доставља се репрезентативном већинском удружењу послодаваца Републике и Влади Републике Српске.

Члан 7.

(1) Штрајкачки одбор и послодавац, односно преговарачко тијело које одреди послодавац, дужни су да од дана достављања писане одлуке о ступању у штрајк као и за вријеме трајања штрајка покушају да споразумно ријеше настали спор или могу изнијети спор пред посебно тијело за мирење, које стране у спору споразумно оснивају.

(2) Ако се спор не ријешу у року од осам дана од почетка штрајка, стране у спору могу позвати да у рјешавању спора учествује и представник органа Републике, представници репрезентативне већинске организације синдиката Републике, ако синдикат није организатор штрајка, представници репрезентативног већинског удружења послодаваца Републике, као и стручњаци из појединих области или могу изнијети спор пред посебно тијело за посредовање, које стране у спору формирају.

(3) У случају да се спор не ријешу у року од 30 дана од почетка штрајка, стране у спору могу да изнесу спор пред арбитражу.

Члан 8.

(1) Арбитража се састоји од три члана, од којих стране у спору именују по једног члана, а трећег члана именује министар рада и борачко-инвалидске заштите са листе арбитра који утврђује Економско-социјални савјет Републике Српске (у даљем тексту: Савјет).

(2) Овлаштења, начин рада и одлучивање арбитраже уређује се споразумом страна у спору.

(3) Арбитража одлучује само у оквиру предмета спора.

(4) Арбитража о спорним питањима доноси одлуку двотрећинском већином која мора бити образложена и донесена у року од 15 дана од дана формирања арбитраже.

(5) Одлука арбитраже је коначна и против ње се не може уложити жалба нити водити судски спор.

Члан 9.

(1) Штрајкачки одбор и радници који учествују у штрајку дужни су да штрајк организују и воде на начин којим се не угрожава безбједност и здравље људи и безбједност имовине, спречава nanoшење непосредне материјалне штете и омогућава наставак рада по окончању штрајка.

(2) Штрајкачки одбор и радници који учествују у штрајку не смију спречавати послодавца да користи средства и располаже средствима којима обавља дјелатност.

(3) Штрајкачки одбор и радници који учествују у штрајку не могу спречавати запослене који не учествују у штрајку да раде.

(4) Послодавац је дужан да штрајкачком одбору и радницима који учествују у штрајку обезбиједи кориштење одговарајуће просторије и потребне административно-техничке и комуникационе услуге.

Члан 10.

(1) Штрајк престаје споразумом страна у спору, одлуком арбитраже и одлуком радника који су донијели одлуку о ступању у штрајк.

(2) За сваки нови штрајк учесници у штрајку дужни су да донесу нову одлуку о штрајку.

Члан 11.

(1) У дјелатностима од општег интереса или у дјелатности чији би прекид рада због природе посла могао да угрози живот и здравље људи или да нанесе штету великих размјера, право на штрајк радника може се остварити ако се испуне и посебни услови утврђени овим законом.

(2) Дјелатност у смислу става 1. овог члана су дјелатности које обавља послодавац у области:

- а) електропривреде,
- б) водоснабдијевања,
- в) жељезничког саобраћаја,
- г) авионског саобраћаја и контроле ваздушног саобраћаја,
- д) јавних радио-телевизијских сервиса,
- ђ) поштанског саобраћаја,
- е) комуналних дјелатности,
- ж) заштите од пожара,
- з) здравствене и ветеринарске заштите и
- и) друштвене бриге о дјечи и социјалне заштите.

(3) Од општег интереса, у смислу овог закона су и дјелатности од значаја за функционисање система јавне управе и безбједности Републике у складу са законом, као и послови неопходни за извршавање обавеза утврђених међународним уговорима у дјелатностима наведеним у ставу 2. овог члана.

(4) Уколико се штрајк у дјелатностима из ст. 2. и 3. овог члана организује у једном организационом дијелу послодавца, обавеза испуњавања и посебних услова у погледу остваривања права на штрајк радника примјењује се само на тај организациони дио.

Члан 12.

(1) Радници који обављају послове у дјелатностима из члана 11. овог закона могу почети штрајк ако се обезбиједи минимум процеса рада који обезбјеђује сигурност људи и имовине или је незамјенљив услов живота и рада грађана.

(2) Минимум процеса рада и начин његовог обезбјеђивања утврђује се актом оснивача, односно директора послодавца, зависно од природе дјелатности, степена угрожености живота и здравља људи и других околности значајних за остваривање потреба грађана, послодавца и других субјеката.

(3) Приликом утврђивања минимума процеса рада, у смислу става 2. овог члана, оснивач, односно директор послодавца дужан је да затражи мишљење синдиката или Савјета радника, односно овлашћеног представника радника.

(4) Раднике који су дужни да раде за вријеме штрајка ради обезбјеђивања минимума процеса рада, у смислу ст. 1. до 3. овог члана, одређују директор и штрајкачки одбор, најкасније пет дана прије почетка штрајка.

(5) Ради обезбјеђивања минимума процеса рада послодавац може ангажовати и чланове штрајкачког одбора највише до 1/3 укупног броја чланова одбора, осим председника штрајкачког одбора.

Члан 13.

У дјелатностима из члана 11. овог закона штрајк се најављује послодавцу, најкасније десет дана прије почетка штрајка, достављањем писане одлуке о ступању у штрајк.

Члан 14.

(1) У дјелатностима из члана 11. овог закона стране у спору дужне су да најкасније у року од пет дана од насталог спора, односно од дана достављене писане одлуке о ступању у штрајк покушају споразумно да ријеше настали спор, односно изнесу спор пред посебно тијело за мирење, које стране у спору споразумно оснивају.

(2) Уколико се спор не ријешу у року од пет дана од дана достављене писане одлуке о ступању у штрајк, пред тијелом за мирење, стране у спору дужне су да у спор укључе и представнике послодавца, оснивача, надлежног органа Републике, надлежног органа локалне самоуправе и друга стручна лица и представнике радника и послодавца или да изнесу спор пред посебно тијело за посредовање.

(3) У случају да се спор не ријешу до дана утврђеног за почетак штрајка, стране у спору могу да спор изнесу пред арбитражу.

(4) Листу миритеља, посредника и тијела за посредовање утврђује Савјет.

Члан 15.

(1) Штрајкачки одбор дужан је да за вријеме штрајка сарађује са послодавцем ради извршавања обезбијеђеног минимума процеса рада из члана 12. овог закона.

(2) Радници који обављају послове из члана 12. став 4. овог закона дужни су да за вријеме штрајка извршавају налоге послодавца који се односе на извршавања обезбијеђеног минимума процеса рада.

Члан 16.

(1) Организовање штрајка, односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне дисциплине, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности радника, не може бити основ за удаљење радника са рада и не може за посљедицу имати отказ уговора о раду раднику.

(2) Радник који учествује у штрајку нема право на накнаду плате за вријеме одсуствовања с рада због учешћа у штрајку уколико се послодавац и штрајкачки одбор другачије не договоре.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, радник који учествује у штрајку има право на накнаду плате за вријеме учешћа у штрајку, који се организује искључиво због неисплаћених плата и који не траје дуже од 12 дана.

(4) Радник из става 2. овог члана који је дужан да ради за вријеме трајања штрајка, ради обезбјеђивања минимума процеса рада, у складу са чланом 12. овог закона, има право на плату која мора бити сразмјерна времену проведеном на раду.

(5) Радник из ст. 2. и 4. овог члана има право на пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, као и право на осигурање у случају незапослености у складу са прописима којима су регулисане те области.

(6) Организатори штрајка и учесници у штрајку који није организован у складу са одредбама овог закона немају право на заштиту утврђену ст. 1, 3. и 5. овог члана.

Члан 17.

У току штрајка организованог под условима утврђеним овим законом послодавац не може запошљавати нова лица која би замијенила учеснике у штрајку, осим у случајима ако су угрожени:

- а) безбједност лица и имовине у складу са чланом 9. став 1. овог закона,
- б) одржавање минимума процеса рада који обезбјеђује сигурност имовине и лица и
- в) извршавање међународних обавеза у складу са чланом 11. овог закона.

Члан 18.

(1) Члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку, који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбједност лица и здравље људи, безбједност имовине или који спречава раднике који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља дјелатност чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мјера отказа уговора о раду.

(2) Радник који обавља послове у дјелатностима из члана 11. овог закона који одбије да изврши налог послодавца издат ради обезбјеђивања минимума процеса рада чини тежу повреду радне дужности за коју се може изрећи мјера отказа уговора о раду.

Члан 19.

(1) Радници који ступају у штрајк могу, из реда радника, одлуком надлежног органа репрезентативног већинског синдиката или већине радника основати штрајкачке страже на мјестима пред улазом или у кругу пословних просторија послодавца, ради обавјештавања радника и јавности о спору који је настао и о оправданости захтјева штрајкача.

(2) Одлука о формирању штрајкачке страже доставља се субјектима утврђеним у чл. 5. и 12. овог закона, у року у коме се доставља писана одлука о ступању у штрајк, као њен саставни дио или као посебан акт у току штрајка.

(3) Одлука из става 2. овог члана мора бити образложена и садржати број и имена радника – чланова штрајкачке страже.

(4) Штрајкачка стража не може:

а) примјењивати физичку принуду,

б) постављати физичке препреке или блокаде прилаза послу радницима који желе да раде,

в) пријетити или вријеђати раднике и

г) спречавати послодавца у обављању његове дјелатности.

Члан 20.

Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка инспекција рада у складу са Законом о инспекцијама Републике Српске («Службени гласник Републике Српске», бр. 113/05 и 1/08).

Члан 21.

(1) Послодавац, штрајкачки одбор, представник репрезентативног већинског синдиката или другог синдиката који организује штрајк и радници, дужни су да инспектору рада омогуће вршење надзора, увид у документацију и несметан рад и да му обезбиједи податке и документацију потребну за обављање инспекцијског надзора.

(2) Инспектор рада записник о извршеном инспекцијском прегледу и радњама уручује и доставља послодавцу, штрајкачком одбору, репрезентативном већинском синдикату или другом синдикату који организује штрајк.

Члан 22.

(1) Ако инспекција рада утврди да је актом или радњом послодавца повријеђен закон или други пропис, овлашћена је да поред обавеза и овлашћења утврђених законом, до доношења правоснажне одлуке суда, рјешењем одгоди извршење одлуке послодавца о отказу уговора о раду или удаљењу радника са рада, организатора штрајка, односно учесника у штрајку.

(2) Жалба против рјешења донесеног у смислу става 1. не одгађа извршење рјешења.

(3) Против рјешења донесеног по жалби може се покренути управни спор.

(4) Рјешење из става 1. овог члана доставља се послодавцу, штрајкачком одбору, односно репрезентативном већинском синдикату и раднику.

Члан 23.

(1) Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај послодавац, ако:

- а) не приступи поступку мирења, у року утврђеним овим законом, односно поступку посредовања (члан 7. став 1. и члан 14. ст. 1. и 2),
- б) не донесе акт о минимуму процеса рада и начину његовог обезбјеђивања, и не прибави мишљење синдиката или савјета радника, односно овлашћеног представника радника (члан 12),
- в) не обезбиједи минимум процеса рада утврђен актом из члана 12. став 2. овог закона,
- г) покрене поступак за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности, привремено удаљи са рада радника или откаже уговор о раду раднику због организовања, односно учествовања у штрајку организованом у складу са законом (члан 16. став 1),
- д) у току штрајка организованог под условима утврђеним овим законом прими нове раднике који би замијенили учеснике у штрајку, осим ако овим законом није другачије одређено (члан 17),
- ђ) спречава раднике да учествују у штрајку или употрејеби пријетње и мјере принуде ради окончања штрајка или ако предвиди већу плату или друге повољније услове рада за раднике који не учествују у штрајку (члан 2. став 3),
- е) инспектору не омогући вршење надзора и не обезбиједи му увид у податке и документацију потребну за вршење инспекцијског надзора (члан 21. став 1) и
- ж) ако поступи супротно рјешењу инспектора којим је одгођено извршење одлуке послодавца о отказу уговора о раду или удаљењу радника са рада, организатора штрајка, односно учесника у штрајку (члан 22).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у послодавцу новчаном казном од 500,00 КМ до 2.500,00 КМ.

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 500,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај репрезентативни већински синдикат или други синдикат који организује штрајк, ако:

- а) донесе одлуку о ступању у штрајк супротно члану 4. овог закона,
- б) не приступи поступку мирења у року утврђеним овим законом, односно поступку посредовања (члан 7. став 1. и члан 14. ст. 1. и 2),
- в) организује или води штрајк на начин којим се угрожава безбједност здравља људи и безбједност имовине, наноси непосредна материјална штета и онемогућава наставак рада по окончању штрајка (члан 9. став 1),
- г) спречава раднике који не учествују у штрајку да раде (члан 9. став 3) и
- д) не најави штрајк у дјелатностима из члана 11. овог закона у року и на начин прописан чланом 12. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у репрезентативном већинском синдикату и одговорно лице другог организатора штрајка новчаном казном од 250,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 25.

Послодавци су дужни да акт из члана 12. став 2. овог закона донесу у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 26.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о штрајку («Службени гласник Републике Српске», број 10/98).

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01- /08
Датум: 05. новембар 2008. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић

ZAKON O ŠTRAJKU

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuje se postupak organizovanog prekida rada u kome radnici mogu ostvariti zaštitu profesionalnih, ekonomskih i socijalnih prava.

(2) Štrajk je organizovani prekid rada, koji se može organizovati u preduzeću, ustanovi i kod drugog pravnog i fizičkog lica (u daljem tekstu: poslodavac).

(3) Štrajk se može organizovati u grani ili djelatnosti ili kao generalni štrajk za teritoriju Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika).

(4) Štrajk se može organizovati i kao štrajk upozorenja, koji može trajati najduže jedan sat.

Član 2.

(1) Radnici slobodno odlučuju o učešću u štrajku.

(2) Poslodavac ne može da sprečava radnike da organizuju štrajk i učestvuju u njemu, niti da upotrebljava prijetnje i prinude radi okončanja štrajka, kao i da po osnovu neučestvovanja u štrajku omogući veću platu ili druge povoljnije uslove rada za radnike koji ne učestvuju u štrajku.

Član 3.

Pravo na štrajk radnika u granama ili djelatnostima od opšteg interesa može se ostvariti pod posebnim uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 4.

(1) Odluku o stupanju u štrajk ili štrajk upozorenja kod poslodavca, donosi nadležni organ reprezentativnog većinskog sindikata ili više od polovine zaposlenih kod tog poslodavca.

(2) Odluku o stupanju u štrajk ili štrajk upozorenja kod poslodavca može donijeti nadležni organ i drugog sindikata, koji podrži više od polovine zaposlenih kod tog poslodavca.

(3) Odluku o stupanju u štrajk ili štrajk upozorenja u grani ili djelatnosti donosi nadležni organ reprezentativnog većinskog sindikata za tu granu ili djelatnost.

(4) Odluku o stupanju u generalni štrajk ili štrajk upozorenja donosi nadležni organ reprezentativnog većinskog sindikata Republike.

Član 5.

(1) Odlukom o stupanju u štrajk utvrđuju se:

a) zahtjevi radnika,

b) vrijeme početka štrajka,

v) mjesto održavanja štrajka,

g) način na koji se vodi štrajk i

d) sastav štrajkačkog odbora koji zastupa interese radnika i u njihovo ime vodi štrajk.

(2) Ako se štrajk ispoljava okupljanjem radnika, mjesto okupljanja učesnika u štrajku ne može biti van radne sredine poslodavca.

Član 6.

(1) Štrajkački odbor dužan je da štrajk najavi poslodavcu, dostavljanjem pisane odluke o stupanju u štrajk, najkasnije sedam dana prije dana određenog za početak štrajka, odnosno 24 časa prije početka štrajka upozorenja, ako ovim zakonom nije utvrđen drugi rok.

(2) Odluka o stupanju u štrajk radnika u grani ili djelatnosti dostavlja se reprezentativnom većinskom udruženju poslodavaca u toj grani ili djelatnosti. (3) Odluka o stupanju u generalni štrajk dostavlja se reprezentativnom većinskom udruženju poslodavaca Republike i Vladi Republike Srpske.

Član 7.

(1) Štrajkački odbor i poslodavac, odnosno pregovaračko tijelo koje odredi poslodavac, dužni su da od dana dostavljanja pisane odluke o stupanju u štrajk kao i za vrijeme trajanja štrajka pokušaju da sporazumno riješe nastali spor ili mogu iznijeti spor pred posebno tijelo za mirenje, koje strane u sporu sporazumno osnivaju.

(2) Ako se spor ne riješi u roku od osam dana od početka štrajka, strane u sporu mogu pozvati da u rješavanju spora učestvuje i predstavnik organa Republike, predstavnici reprezentativne većinske organizacije sindikata Republike, ako sindikat nije organizator štrajka, predstavnici reprezentativnog većinskog udruženja poslodavaca Republike, kao i stručnjaci iz pojedinih oblasti ili mogu iznijeti spor pred posebno tijelo za posredovanje, koje strane u sporu formiraju.

(3) U slučaju da se spor ne riješi u roku od 30 dana od početka štrajka, strane u sporu mogu da iznesu spor pred arbitražu.

Član 8.

(1) Arbitraža se sastoji od tri člana, od kojih strane u sporu imenuju po jednog člana, a trećeg člana imenuje ministar rada i boračko-invalidske zaštite sa liste arbitara koju utvrđuje Ekonomsko-socijalni savjet Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet).

(2) Ovlaštenja, način rada i odlučivanje arbitraže uređuje se sporazumom strana u sporu.

(3) Arbitraža odlučuje samo u okviru predmeta spora.

(4) Arbitraža o spornim pitanjima donosi odluku dvotrećinskom većinom koja mora biti obrazložena i donesena u roku od 15 dana od dana formiranja arbitraže.

(5) Odluka arbitraže je konačna i protiv nje se ne može uložiti žalba niti voditi sudski spor.

Član 9.

(1) Štrajkački odbor i radnici koji učestvuju u štrajku dužni su da štrajk organizuju i vode na način kojim se ne ugrožava bezbjednost i zdravlje ljudi i bezbjednost imovine, sprečava nanošenje neposredne materijalne štete i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka.

(2) Štrajkački odbor i radnici koji učestvuju u štrajku ne smiju sprečavati poslodavca da koristi sredstva i raspoláže sredstvima kojima obavlja djelatnost.

(3) Štrajkački odbor i radnici koji učestvuju u štrajku ne mogu sprečavati zaposlene koji ne učestvuju u štrajku da rade.

(4) Poslodavac je dužan da štrajkačkom odboru i radnicima koji učestvuju u štrajku obezbijede korištenje odgovarajuće prostorije i potrebne administrativno-tehničke i komunikacione usluge.

Član 10.

(1) Štrajk prestaje sporazumom strana u sporu, odlukom arbitraže i odlukom radnika koji su donijeli odluku o stupanju u štrajk.

(2) Za svaki novi štrajk učesnici u štrajku dužni su da donesu novu odluku o štrajku.

Član 11.

(1) U djelatnostima od opšteg interesa ili u djelatnosti čiji bi prekid rada zbog prirode posla mogao da ugrozi život i zdravlje ljudi ili da nanese štetu velikih razmjera, pravo na štrajk radnika može se ostvariti ako se ispune i posebni uslovi utvrđeni ovim zakonom.

(2) Djelatnost u smislu stava 1. ovog člana su djelatnosti koje obavlja poslodavac u oblasti:

- a) elektroprivrede,
- b) vodosnabdijevanja,
- v) željezničkog saobraćaja,
- g) avionskog saobraćaja i kontrole vazdušnog saobraćaja,
- d) javnih radio-televizijskih servisa,
- đ) poštanskog saobraćaja,
- e) komunalnih djelatnosti,
- ž) zaštite od požara,
- z) zdravstvene i veterinarske zaštite i
- i) društvene brige o djeci i socijalne zaštite.

(3) Od opšteg interesa, u smislu ovog zakona su i djelatnosti od značaja za funkcionisanje sistema javne uprave i bezbjednosti Republike u skladu sa zakonom, kao i poslovi neophodni za izvršavanje obaveza utvrđenih međunarodnim ugovorima u djelatnostima navedenim u stavu 2. ovog člana.

(4) Ukoliko se štrajk u djelatnostima iz st. 2. i 3. ovog člana organizuje u jednom organizacionom dijelu poslodavca, obaveza ispunjavanja i posebnih uslova u pogledu ostvarivanja prava na štrajk radnika primjenjuje se samo na taj organizacioni dio.

Član 12.

(1) Radnici koji obavljaju poslove u djelatnostima iz člana 11. ovog zakona mogu početi štrajk ako se obezbijedi minimum procesa rada koji obezbjeđuje sigurnost ljudi i imovine ili je nezamjenljiv uslov života i rada građana.

(2) Minimum procesa rada i način njegovog obezbjeđivanja utvrđuje se aktom osnivača, odnosno direktora poslodavca, zavisno od prirode djelatnosti, stepena ugroženosti života i zdravlja ljudi i drugih okolnosti značajnih za ostvarivanje potreba građana, poslodavca i drugih subjekata.

(3) Prilikom utvrđivanja minimuma procesa rada, u smislu stava 2. ovog člana, osnivač, odnosno direktor poslodavca dužan je da zatraži mišljenje sindikata ili Savjeta radnika, odnosno ovlašćenog predstavnika radnika.

(4) Radnike koji su dužni da rade za vrijeme štrajka radi obezbjeđivanja minimuma procesa rada, u smislu st. 1. do 3. ovog člana, određuju direktor i štrajkački odbor, najkasnije pet dana prije početka štrajka.

(5) Radi obezbjeđivanja minimuma procesa rada poslodavac može angažovati i članove štrajkačkog odbora najviše do 1/3 ukupnog broja članova odbora, osim predsjednika štrajkačkog odbora.

Član 13.

U djelatnostima iz člana 11. ovog zakona štrajk se najavljuje poslodavcu, najkasnije deset dana prije početka štrajka, dostavljanjem pisane odluke o stupanju u štrajk.

Član 14.

(1) U djelatnostima iz člana 11. ovog zakona strane u sporu dužne su da najkasnije u roku od pet dana od nastalog spora, odnosno od dana dostavljene pisane odluke o stupanju u štrajk pokušaju sporazumno da riješe nastali spor, odnosno iznesu spor pred posebno tijelo za mirenje, koje strane u sporu sporazumno osnivaju.

(2) Ukoliko se spor ne riješi u roku od pet dana od dana dostavljene pisane odluke o stupanju u štrajk, pred tijelom za mirenje, strane u sporu dužne su da u spor uključe i predstavnike poslodavca, osnivača, nadležnog organa Republike, nadležnog organa lokalne samouprave i druga stručna lica i predstavnike radnika i poslodavca ili da iznesu spor pred posebno tijelo za posredovanje.

(3) U slučaju da se spor ne riješi do dana utvrđenog za početak štrajka, strane u sporu mogu da spor iznesu pred arbitražu.

(4) Listu miritelja, posrednika i tijela za posredovanje utvrđuje Savjet.

Član 15.

(1) Štrajkački odbor dužan je da za vrijeme štrajka sarađuje sa poslodavcem radi izvršavanja obezbijedenog minimuma procesa rada iz člana 12. ovog zakona.

(2) Radnici koji obavljaju poslove iz člana 12. stav 4. ovog zakona dužni su da za vrijeme štrajka izvršavaju naloge poslodavca koji se odnose na izvršavanja obezbijedenog minimuma procesa rada.

Član 16.

(1) Organizovanje štrajka, odnosno učešće u štrajku pod uslovima utvrđenim ovim zakonom ne predstavlja povredu radne discipline, ne može biti osnov za pokretanje postupka za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti radnika, ne može biti osnov za udaljenje radnika sa rada i ne može za posljedicu imati otkaz ugovora o radu radniku.

(2) Radnik koji učestvuje u štrajku nema pravo na naknadu plate za vrijeme odsustvovanja s rada zbog učešća u štrajku ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, radnik koji učestvuje u štrajku ima pravo na naknadu plate za vrijeme učešća u štrajku, koji se organizuje isključivo zbog neisplaćenih plata i koji ne traje duže od 12 dana.

(4) Radnik iz stava 2. ovog člana koji je dužan da radi za vrijeme trajanja štrajka, radi obezbjeđivanja minimuma procesa rada, u skladu sa članom 12. ovog zakona, ima pravo na platu koja mora biti srazmjerna vremenu provedenom na radu.

(5) Radnik iz st. 2. i 4. ovog člana ima pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, kao i pravo na osiguranje u slučaju nezaposlenosti u skladu sa propisima kojima su regulisane te oblasti.

(6) Organizatori štrajka i učesnici u štrajku koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona nemaju pravo na zaštitu utvrđenu st. 1, 3. i 5. ovog člana.

Član 17.

U toku štrajka organizovanog pod uslovima utvrđenim ovim zakonom poslodavac ne može zapošljavati nova lica koja bi zamijenila učesnike u štrajku, osim u slučajima ako su ugroženi:

- a) bezbjednost lica i imovine u skladu sa članom 9. stav 1. ovog zakona,
- b) održavanje minimuma procesa rada koji obezbjeđuje sigurnost imovine i lica i
- v) izvršavanje međunarodnih obaveza u skladu sa članom 11. ovog zakona.

Član 18.

(1) Član štrajkačkog odbora ili učesnik u štrajku, koji štrajk organizuje i vodi na način kojim se ugrožava bezbjednost lica i zdravlje ljudi, bezbjednost imovine ili koji sprečava radnike koji ne učestvuju u štrajku da rade, odnosno onemogućava nastavak rada po okončanju štrajka ili sprečava poslodavca da koristi sredstva i raspoláže sredstvima kojima poslodavac obavlja djelatnost čini povredu radne dužnosti za koju se može izreći mjera otkaza ugovora o radu.

(2) Radnik koji obavlja poslove u djelatnostima iz člana 11. ovog zakona koji odbije da izvrši nalog poslodavca izdat radi obezbjeđivanja minimuma procesa rada čini težu povredu radne dužnosti za koju se može izreći mjera otkaza ugovora o radu.

Član 19.

(1) Radnici koji stupaju u štrajk mogu, iz reda radnika, odlukom nadležnog organa reprezentativnog većinskog sindikata ili većine radnika osnovati štrajkačke straže na mjestima pred ulazom ili u krugu poslovnih prostorija poslodavca, radi obavještanja radnika i javnosti o sporu koji je nastao i o opravdanosti zahtjeva štrajkača.

(2) Odluka o formiranju štrajkačke straže dostavlja se subjektima utvrđenim u čl. 5. i 12. ovog zakona, u roku u kome se dostavlja pisana odluka o stupanju u štrajk, kao njen sastavni dio ili kao poseban akt u toku štrajka.

(3) Odluka iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložena i sadržati broj i imena radnika – članova štrajkačke straže.

(4) Štrajkačka straža ne može:

- a) primjenjivati fizičku prinudu,
- b) postavljati fizičke prepreke ili blokade prilaza poslu radnicima koji žele da rade,
- v) prijetiti ili vrijeđati radnike i
- g) sprečavati poslodavca u obavljanju njegove djelatnosti.

Član 20.

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Republička inspekcija rada u skladu sa Zakonom o inspekcijama Republike Srpske («Službeni glasnik Republike Srpske», br. 113/05 i 1/08).

Član 21.

(1) Poslodavac, štrajkački odbor, predstavnik reprezentativnog većinskog sindikata ili drugog sindikata koji organizuje štrajk i radnici, dužni su da inspektoru rada omoguće vršenje nadzora, uvid u dokumentaciju i nesmetan rad i da mu obezbijede podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora.

(2) Inspektor rada zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu i radnjama uručuje i dostavlja poslodavcu, štrajkačkom odboru, reprezentativnom većinskom sindikatu ili drugom sindikatu koji organizuje štrajk.

Član 22.

(1) Ako inspekcija rada utvrdi da je aktom ili radnjom poslodavca povrijeđen zakon ili drugi propis, ovlašćena je da pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih zakonom, do donošenja pravosnažne odluke suda, rješenjem odgodi izvršenje odluke poslodavca o otkazu ugovora o radu ili udaljenju radnika sa rada, organizatora štrajka, odnosno učesnika u štrajku.

(2) Žalba protiv rješenja donesenog u smislu stava 1. ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) Protiv rješenja donesenog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se poslodavcu, štrajkačkom odboru, odnosno reprezentativnom većinskom sindikatu i radniku.

Član 23.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kazniće se za prekršaj poslodavac, ako:

a) ne pristupi postupku mirenja, u roku utvrđenim ovim zakonom, odnosno postupku posredovanja (član 7. stav 1. i član 14. st. 1. i 2),

b) ne donese akt o minimumu procesa rada i načinu njegovog obezbjeđivanja, i ne pribavi mišljenje sindikata ili savjeta radnika, odnosno ovlašćenog predstavnika radnika (član 12),

v) ne obezbijedi minimum procesa rada utvrđen aktom iz člana 12. stav 2. ovog zakona,

g) pokrene postupak za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti, privremeno udalji sa rada radnika ili otkáže ugovor o radu radniku zbog organizovanja, odnosno učestvovanja u štrajku organizovanom u skladu sa zakonom (član 16. stav 1),

d) u toku štrajka organizovanog pod uslovima utvrđenim ovim zakonom primi nove radnike koji bi zamijenili učesnike u štrajku, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno (član 17),

đ) sprečava radnike da učestvuju u štrajku ili upotrijebi prijetnje i mjere prinude radi okončanja štrajka ili ako predvidi veću platu ili druge povoljnije uslove rada za radnike koji ne učestvuju u štrajku (član 2. stav 3),

e) inspektoru ne omogućiti vršenje nadzora i ne obezbijedi mu uvid u podatke i dokumentaciju potrebnu za vršenje inspekcijuskog nadzora (član 21. stav 1) i
ž) ako postupi suprotno rješenju inspektora kojim je odgođeno izvršenje odluke poslodavca o otkazu ugovora o radu ili udaljenju radnika sa rada, organizatora štrajka, odnosno učesnika u štrajku (član 22).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u poslodavcu novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

Član 24.

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM kazniće se za prekršaj reprezentativni većinski sindikat ili drugi sindikat koji organizuje štrajk, ako:

- a) donese odluku o stupanju u štrajk suprotno članu 4. ovog zakona,
- b) ne pristupi postupku mirenja u roku utvrđenim ovim zakonom, odnosno postupku posredovanja (član 7. stav 1. i član 14. st. 1. i 2),
- v) organizuje ili vodi štrajk na način kojim se ugrožava bezbjednost zdravlja ljudi i bezbjednost imovine, nanosi neposredna materijalna šteta i onemogućava nastavak rada po okončanju štrajka (član 9. stav 1),
- g) sprečava radnike koji ne učestvuju u štrajku da rade (član 9. stav 3) i
- d) ne najavi štrajk u djelatnostima iz člana 11. ovog zakona u roku i na način propisan članom 12. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se odgovorno lice u reprezentativnom većinskom sindikatu i odgovorno lice drugog organizatora štrajka novčanom kaznom od 250,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 25.

Poslodavci su dužni da akt iz člana 12. stav 2. ovog zakona donesu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o štrajku («Službeni glasnik Republike Srpske», broj 10/98).

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku Republike Srpske».

Broj: 01- 1744/08
Datum: 05. novembar 2008. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić